

Vergaderjaar 2008–2009

31 811

Wijziging van een aantal wetten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Verzamelwet SZW-wetgeving 2009)

Nr. 12

AMENDEMENT VAN DE LEDEN OMTZIGT EN SPEKMAN

Ontvangen 14 april 2009

De ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

I

In artikel XIX wordt na onderdeel aA een onderdeel ingevoegd, luidende:

aB

Na artikel 17 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 17a. Evenredig doorberekenen van kosten

Het doorberekenen van kosten in het kader van een premieovereenkomst vindt evenredig in de tijd plaats.

II

In artikel XX wordt na onderdeel A een onderdeel ingevoegd, luidende:

Aa

Na artikel 33 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 33a. Evenredig doorberekenen van kosten

Het doorberekenen van kosten in het kader van een premieregeling vindt evenredig in de tijd plaats.

Toelichting

Artikel 7a Pensioen- en spaarfondsenwet (PSW) bepaalde dat de opbouw en de financiering van de pensioenaanspraken gedurende het deelnemerschap aan de pensioenregeling ten minste evenredig in de tijd moesten plaatsvinden. Dit gold niet alleen voor salarisdiensttijdregelingen, maar ook voor beschikbare premieregelingen. Met de invoering van

dit art. 7a PSW in 2000 is een einde gemaakt aan de mogelijkheid een kostenstructuur te hanteren waarin de (uitvoerings)kosten geheel of voornamelijk in het begin van de looptijd van een pensioenverzekering in rekening worden gebracht. Echter op grond van de Pensioenwet, die op 1 januari 2007 de PSW opvolgde, geldt de eis van een evenredige verwerving van pensioenaanspraken uitsluitend voor uitkerings- en kapitaalovereenkomsten. Pensioenuitvoerders zijn nu in principe vrij in hun manier van het doorberekenen van de (uitvoerings)kosten in een premieovereenkomst. Het in rekening brengen van hogere kosten in de begintijd van de premieovereenkomst heeft als gevolg, dat bij uitdiensttreding na een deelname van enkele jaren aan een pensioenregeling, blijkt dat de opgebouwde waarde van de pensioenpolis zeer laag of nagenoeg nihil is, doordat de inleg (nagenoeg) geheel is opgegaan aan uitvoeringskosten van de pensioenregeling. De Ombudsman Financiële Dienstverlening oordeelt in het laatste Jaarverslag 2007 dat het loslaten van de tijdsevenredige opbouw en financiering in de Pensioenwet, een verslechtering is voor alle deelnemers aan een premieovereenkomst (Jaarverslag Klachten Instituut Financiële dienstverlening 2007, p. 30/31). Bij herhaling wijst de Ombudsman op teleurstellende waardeontwikkelingen bij premieovereenkomsten als gevolg van hoge kosteninhoudingen in de beginperiode van een pensioenverzekering. Ook de Commissie de Ruiter heeft er ten aanzien van beleggingsverzekeringen op gewezen dat niet onaanzienlijke initiële kosten in rekening worden gebracht en heeft de aanbeveling gedaan om de gedachte van tijdsevenredige financiering van initiële kosten van levensverzekeringen te laten uitwerken (Rapport Commissie Transparantie Beleggingsverzekeringen 2006, p. 10 en 23). De Commissie doet geen uitspraak over pensioenverzekeringen. Omdat een premieovereenkomst naar zijn aard vergelijkbaar is met een individuele beleggingsverzekering, ligt het voor de hand deze lijn door te trekken naar pensioenverzekeringen op basis van premieovereenkomsten, mede omdat in die vorm vaak voor beleggingen wordt gekozen.

Het in rekening brengen van de kosten geheel of voornamelijk in de begin van de looptijd van de verzekering is overigens wel in strijd met de Wet Gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid (WGBL). Het vrij laten van de wijze waarop een pensioenverzekeraar de uitvoeringskosten doorberekent in de premie, kan er namelijk toe leiden dat leeftijdsgroepen verschillend worden belast. Dit kan strijdig zijn met de WGBL. De Commissie Gelijke Behandeling is daarom van oordeel dat de in te houden kosten voor een premieovereenkomst een vast percentage van de premie dient te zijn (Advies Commissie Gelijke Behandeling van 17 juni 2008, nr. 2008-9 inzake doorberekening uitvoeringskosten pensioenregelingen). Dit is dus ook de interpretatie van tijdsevenredig in dit amendement.

Het doel van tijdsevenredige financiering is te voorkomen dat uitvoeringskosten geheel of nagenoeg geheel in het begin van de looptijd van een pensioenverzekering in rekening worden gebracht. Door de kosteninhoudingen evenredig in de tijd te laten plaatsnemen, wordt voldaan aan de norm van een tijdsevenredige opbouw. Voorkomen wordt dat de inleg in de beginjaren van de verzekering, volledig opgaat aan uitvoeringskosten.

Met dit amendement wordt de bescherming van de werknemer weer op het oorspronkelijke betere niveau gebracht van de Pensioen- en spaarfondsenwet.

Op grond van dit amendement is het dus niet mogelijk om na beëindiging van de deelneming alsnog kosten in mindering te brengen op de polis. Dit zou in strijd zijn met de tijdsevenredigheid. Kosten kunnen immers alleen in mindering gebracht worden op de premie.

Het doel van het amendement is tevens te voorkomen dat bij het bereiken van een hogere premiestaffel het in rekening brengen van provisie aan de deelnemer leidt tot het doorbreken van tijdsevenredigheid.

Indien gedurende de looptijd van de premieovereenkomst er een kostenverhoging plaatsvindt, kan deze verhoging niet over het verleden worden berekend. De verhoging kan slechts voor de toekomst tijdsevenredig in rekening worden gebracht.

Daarnaast kunnen de kosten van waardeoverdracht niet in mindering worden gebracht op de polis, aangezien deze kosten niet voor rekening van de deelnemer zijn.

De werknemer dient adequaat op de hoogte te zijn van de kostenstructuur van de regeling. Volgens artikel 2, tweede lid, onder a, van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling dient de startbrief informatie te bevatten over het gedeelte van de premie dat voor kosten aangewend wordt. De Autoriteit Financiële Markten dient in de ogen van de indieners strak toezicht te houden op de naleving van deze informatieverplichting.

Omtzigt
Spekman